
Advies

Boscompensatiemechanisme

Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing, wat betreft het aanpassen van het compensatiemechanisme

Datum van goedkeuring 7/02/2024

Volgnummer 2024| 007

Coördinator + e-mailadres Kathleen Quick, kathleen.quick@minaraad.be

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	2
Krachtlijnen	3
Procesbeschrijving.....	4
Advies inzake wijzigingen aan het boscompensatiemechanisme	5
1 Advies	5
1.1 De diverse compensatiemechanismen	5
1.2 Algemene commentaren inzake boscompensatie	5
1.3 Bedenkingen bij de decretale wijzigingen aan de regelgeving inzake boscompensatie.....	7
1.4 Concrete besluitmatige aanbevelingen	9
Bibliografie.....	12

Krachtlijnen

De Minaraad begint dit advies met enkele algemene commentaren. De Raad ondersteunt de ambitie voor effectieve realisatie van boscompensatie op het terrein en pleit in dit kader voor robuuste en aaneengesloten bossen. De Raad meent evenwel dat het bepalen van een voldoende aangepast bedrag in functie van lokale compensatie geen sinecure zal zijn. De Raad uit zijn positieve appreciatie voor het rapporteringsmechanisme, maar vraagt om enkele aanvullende gegevens bij te houden. Verder vraagt de Raad naar een duidelijke en doelgroepgerichte communicatie, zowel naar vergunningverleners als naar aanvragers. De Raad stelt vast dat het momenteel moeilijk is om de consequenties van de vooropgestelde wijzigingen in te schatten en vraagt daarom om te voorzien in evaluatie.

In tweede orde uit de Raad enkele bedenkingen bij de decretale wijzigingen inzake boscompensatie. Daarbij vraagt de Raad om de compensatie door derden bij ontbossingen van privé-bos opnieuw in te voeren. De Raad vindt de responsabilisering van vergunningverlenende overheden een goede zaak, maar uit wel enkele bezorgdheden bij het uitvoeren van boscompensatie via diverse bestuursniveaus.

Tot slot doet de Raad enkele concrete besluitmatige aanbevelingen. De Minaraad vraagt om de term “negatief advies van het agentschap” te verduidelijken, alsook de bepaling over wat nodig is wanneer de vergunningverlenende overheid er niet in slaagt om de compensatie te realiseren. Wat de compensatiefactor betreft, vraagt de Raad naar de resultaten van het onderzoek vermeld in de Beleids- en Begrotingstoelichting Omgeving en Natuur van 12 mei 2023 (*Mogelijke pistes om het huidige beleid op vlak van de bescherming van vegetaties en ontbossing af te stemmen op de no debit-doelstelling voor de sector LULUCF [werden verkend]*). De Raad wenst op de hoogte te worden gehouden van de resultaten uit dit onderzoek. Indien de resultaten uit dit onderzoek leiden tot bijstelling van de regelgeving, wenst de Raad hierover om advies te worden gevraagd. De Raad vraagt eveneens naar een harmonisering van de bestemmingen waar boscompensatie kan worden gerealiseerd. Afsluitend verwijst de Raad naar het belang van controle op en handhaving van deze regelgeving.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	26 december 2023
Naam adviesvrager + functie	Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Rechtsgrond van de adviesvraag	D.A.B.M., Artikel 11.2.1., §1, 6°
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	Nvt.
Overlegcommissie	WG BIODIVERSITEIT&ECOSYSTEMEN, samen met de PWC NATUURBELEID en de PWC BOSBELEID
Betrokken experts	Nvt.
Vergaderingen: soort + datum	Gezamenlijke werkvergaderingen op: <ul style="list-style-type: none">- 12 januari;- 18 januari;- 24 januari. Schriftelijke afwikkelingsprocedure op raadsniveau van 29 januari tot 7 februari.

De Minaraad ontving de adviesvraag inzake het voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing, wat betreft het aanpassen van het compensatiemechanisme op 26 december 2023.

Dit adviesvraagdossier bestond uit:

- Een beslissingsfiche van de Vlaamse Regering (1 pagina);
- De adviesaanvraag (2 pagina's);
- Een nota aan de Vlaamse Regering (8 pagina's);
- Het besluit van de Vlaamse Regering (7 pagina's);
- Een nota van de Inspectie van Financiën (2 pagina's).

Advies inzake wijzigingen aan het boscompensatiemechanisme

1 Advies

1.1 De diverse compensatiemechanismen

- [1] **Bepaal het toekomstig doel van de compenserende bebossing.** Bij de invoering van het systeem van boscompensatie was het doel in oorsprong “*het behouden van het bestaande bosareaal*”. Bij latere wijzigingen werd dit het “*behoud van een gelijkwaardig bosareaal*”¹ en werd een compensatiefactor ingevoerd op basis van de boomsoortensamenstelling en werd bepaald dat er een drievoudige compensatie nodig is voor bossen die een bijdrage kunnen leveren aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen, als vermeld in artikel 2, punt 65°, van het decreet Natuurbehoud. De verdere uitwerking gebeurt via een uitvoeringsbesluit. In dit besluit wordt, naast het oplijsten van de boshabitats die een bijdrage kunnen leveren aan de instandhoudingsdoelstellingen, enkel de boomsoortensamenstelling gebruikt om de bepalen hoe hoog de compensatiefactor moet zijn.

Ondertussen zijn er omstandigheden die aansturen op een mogelijke wijziging wat betreft het doel van deze compenserende bebossing zoals bijvoorbeeld de Europese klimaatwetgeving. De Minaraad meent dat daarom eerst nagedacht moet worden over het toekomstig doel van de compenserende bebossing en de relatie met overige compensatiemechanismen, onder andere met het oog op de reeds lang vooropgestelde integratie tussen het natuur- en bosdecreet.

In afwachting daarvan formuleert de Raad onderstaande specifieke aanbevelingen over wat voor advies voorligt inzake boscompensatie.

1.2 Algemene commentaren inzake boscompensatie

- [2] **Ondersteuning van ambitie voor effectieve realisatie op terrein.** De Vlaamse regering heeft de ambitie om deze legislatuur geen verdere achterstand op te bouwen inzake compensaties door elke te compenseren bos effectief te compenseren. Hiertoe werd het bosdecreet reeds gewijzigd. Dit voorontwerp van besluit stelt de operationele details vast en laat de desbetreffende artikelen uit het bosdecreet in werking treden.

De Raad meent dat ontbossing, waar mogelijk, zoveel mogelijk dient te worden vermeden, maar is eveneens van mening dat, wanneer de aanvraag tot ontbossing is goedgekeurd, het vervolg van de procedure op een vlotte manier moet kunnen worden doorlopen. De Minaraad ondersteunt hierbij de ambitie om elke ontbossing daadwerkelijk zo snel mogelijk te compenseren, maar drukt eveneens de bezorgdheid uit of dit met dit voorontwerp van besluit kan worden bekomen. De

¹ Wijziging van decreet in 2000

boscompensatieregeling betreft immers een complexe problematiek met vele aspecten.²

Naast de overkoepelende algemene aanbeveling uit [1] doet de Raad daarom volgende aanbevelingen, specifiek met betrekking tot boscompensatie om de regelgeving op korte termijn te verbeteren.

[3] **Delen van de zorg voor verdere versnippering.** De Minaraad meent dat het vermijden van versnippering van zowel bossen als agrarisch gebied in een te beperkte mate voorzien is en er mogelijks zelfs meer versnippering zal optreden door invoering van dit nieuwe boscompensatiemechanisme. De mogelijkheid van het uitvoeren van compensatie op de verschillende niveaus kan bovendien in twee richtingen werken (zie ook [10]). In het kader van het Bosuitbreidingsplan voerde Natuur en Bos een *quickscan* uit dewelke aantoonde dat er nog ongeveer 26.000 ha gronden beschikbaar zijn die geschikt zijn voor bebossing, die de bestaande bosstructuur zouden versterken en die bovendien gelegen zijn in groene bestemmingen.³ De Minaraad verwijst hierbij eveneens naar de G-IHD doelen voor bos die nog buiten bestaande SBZ moeten worden gealloceerd en vroeg in het advies inzake het IHD-beleid om hiervoor een visiedocument op te maken⁴, alsook naar het advies over het bosuitbreidingsdecreet waar de Raad stelde dat het net belangrijk is om in het verstedelijkte Vlaanderen met een belangrijke agrarische sector ook in compensatiedossiers belangrijk is om een ruimtelijke en beleidsmatige focus te realiseren (zie ook in [14]).⁵

[4] **Delen van zorg voor voldoende aangepast bedrag in functie van lokale compensatie.** De Minaraad onderkent principieel de mogelijkheid om vergunningverlenende overheden een hogere bosbehoudsbijdrage te laten innen, indien ze zelf de compenserende bebossing willen realiseren. Een vergunningverlenende overheid kan daardoor rekening houden met eventuele hoge lokale hoge grondprijzen. Op die manier wordt het eenvoudiger om deze compenserende bebossing lokaal uit te voeren.

De Raad wenst hierbij op te merken dat dit lokaal compensatiebeleid enkel kan worden toegepast bij financiële compensatie. Het besluit reikt geen mogelijkheden aan voor lokale besturen om te wegen op de boscompensatie wanneer een ontbosser kiest voor een compensatie in natura. Legt een lokaal bestuur de bijdrage bijvoorbeeld zeer hoog, dan dreigt er vaker gekozen te worden voor compensatie in natura die eventueel op minder wenselijke locaties en buiten het grondgebied van de vergunningverlenende overheid kan plaatsvinden, wat de goede intenties van deze overheid zal teniet doen. De Raad meent dat een en ander ook zal samenhangen met de grootte van de gevraagde ontbossing en het voor een vergunningverlenende

² Zie onder andere de talrijke wijzigingen aan het mechanisme, ...

³ VLAAMSE REGERING (2020), Bosuitbreidingsplan, p. 11.

⁴ MINARAAD (2022), p. 28.

⁵ MINARAAD (2021), p. 8.

overheid dus geen sinecure zal worden om een bedrag te bepalen dat in al deze dossiers het door hen gewenste resultaat zal opleveren.

[5] **Positieve appreciatie voor het rapporteringsmechanisme.** In functie van evaluatie van het nieuwe systeem ondersteunt de Raad de invoering van een rapporteringsmechanisme via de verplichting van de vergunningverlener om de gerealiseerde bebossing te rapporteren op www.bosteller.be. Om de in [6] gevraagde evaluatie grondig te kunnen uitvoeren vraagt de Raad evenwel om, bijkomend aan de reeds in artikel 8/1, tweede lid, opgesomde aspecten, ook volgende zaken per dossier op een gestandaardiseerde manier bij te houden:

- De oppervlakte van de gevraagde ontbossing en de daaraan gekoppelde oppervlakte van de boscompensatie;
- De nummers van de kadastrale percelen waar de ontbossing gebeurt, evenals de nummers van de kadastrale percelen waar de compensatie wordt uitgevoerd;
- De bestemming waarin de ontbossing plaatsvindt en de bestemming waarin de compensatie wordt uitgevoerd;
- Vermelding van de aard van de compensatie, i.e. in natura of financieel;
- In voorkomend geval, de hoogte van de bosbehoudsbijdrage.

De Raad vraagt om hierbij het onderscheid tussen compenserende bebossing en bosuitbreiding ook in de toekomst via bosteller.be nauwgezet te bewaren.

[6] **Voorzie in evaluatie.** De Raad meent dat het momenteel moeilijk is om in te schatten wat de consequenties van de vooropgestelde wijzigingen zullen zijn. De Raad vraagt dan ook te voorzien in een eerste evaluatie van het gewijzigde boscompensatiemechanisme een jaar nadat dit systeem in werking is getreden en dit aan de hand van de in [5] opgesomde criteria via bosteller.be. De Raad wenst hiervan op de hoogte te worden gehouden.

[7] **Zorg voor duidelijke en doelgroepgerichte communicatie, gelet op de complexiteit van de regelgeving.** De Minaraad stelde reeds in eerdere adviezen dat door de vele opeenvolgende wijzigingen aan het boscompensatiemechanisme deze regelgeving steeds complexer werd en dit zowel voor vergunningverleners als voor aanvragers. De Raad is van mening dat deze wijzigingen tamelijk ingrijpend zijn en vraagt dat er dus voldoende aandacht gaat naar communicatie met alle vergunningverleners, alsook te voorzien in communicatie naar aanvragers toe.

De Raad vraagt bovendien om aan de diverse vergunningsverlenende overheden te vragen om ook in hun communicatie naar hun burgers steeds een helder onderscheid te maken tussen bosuitbreiding en boscompensatie.

1.3 **Bedenkingen bij de decretale wijzigingen aan de regelgeving inzake boscompensatie**

[8] **Interactie bosuitbreiding en boscompensatie.** De Minaraad wees al diverse adviezen op de interactie tussen het systeem van boscompensatie en bosuitbreiding.

Met deze wijzigingen verwijst de Raad naar de vooropgestelde doelen inzake bosuitbreiding en de bezorgdheid, zoals geuit in het advies inzake het bosuitbreidingsdecreet, met name dat lokale besturen gronden die ze mogelijk zouden inzetten voor bosuitbreiding in reserve zullen houden in geval ze zelf vergunde ontbossingen compenseren. De Raad vraagt daarom om ook de vooropgestelde bosuitbreidingsdoelen niet uit het oog te verliezen.

[9] **Afschaffen van optie voor boscompensatie in natura door derden bij ontbossingen privé-bos.** De Raad stelt dat het wegvallen van de mogelijkheid voor compensatie in natura door derden bij ontbossingen van privé-bossen kan leiden tot een verhoogde keuze voor een financiële compensatie. Een aanvrager van een ontbossingsvergunning beschikt in de meeste gevallen waarschijnlijk niet over een grond om de compenserende bebossing te realiseren. Een en ander is ietwat in tegenstelling tot de notie om in eerste instantie zoveel mogelijk in natura te compenseren. De Raad vraagt daarom om de facultatieve uitvoering van de compensatie door derden opnieuw in te voeren.

[10] **Mogelijkheid tot uitvoeren van compensatie via financiële bijdrage en via diverse bestuursniveaus.** In het advies over het bosuitbreidingsdecreet stelde de Minaraad dat een volledige delegatie van de compensatiebevoegdheid naar de lokale besturen ongewenst is. Het goedgekeurde bosuitbreidingsdecreet voorziet nu dat de vergunningverlenende overheid vrijwillig kan beslissen over het al dan niet zelf uitvoeren van de compenserende bebossing, dit wordt een verplichting indien tegen het advies van het ANB wordt ingegaan. Met dit ontwerp van besluit treden deze bepalingen in werking. De Raden wensen daarom een aantal bezorgdheden uit te drukken over deze wijziging:

- Afstemming tussen de verschillende niveaus ifv voorkomen van verdere versnippering;
- Expertise inzake de kwaliteit van het compensatievoorstel bij lokale overheden;
- Capaciteit inzake toezicht en opvolging bij lokale overheden;
- Mogelijke verschuiving naar financiële compensatie bij ontbossing van privé-bos;
- De mogelijk toenemende werklast bij de provincies als gevolg van een toename van bezwaarschriften bij het aanvechten van een beslissing van lokale overheden.

Positief is wel dat vergunning- en adviesverlenende overheden geresponsabiliseerd worden inzake het al dan niet toestaan van een ontbossing.

De Minaraad meent dat met dit voorstel tot wijziging van het systeem er een risico op verdere versnippering kan optreden door het ontbreken van een afwegingskader waarbinnen vergunningverlenende overheden de boscompensatie kunnen uitvoeren. Met het oog op de reeds eerder gevraagde beleidsmatige en ruimtelijke focus, vraagt de Minaraad om in overleg met de betrokken actoren een dergelijk beleidsondersteunend afwegingskader voor vergunningverlenende overheden op te maken.

[11] **Inzake het verschil tussen openbaar en privé-bos/in natura versus financieel.** De nieuwe regelgeving implementeert de decretale bepaling wat betreft het onderscheid in de manier van compenseren voor privé-bossen en openbare bossen, met name dat compensatie voor openbare bossen steeds in natura dient te gebeuren, terwijl voor privé-bossen de keuze tussen financieel of in natura behouden blijft. De algemene verplichte compensatie in natura voor ontbossingen van meer dan 3ha werd reeds eerder uit het Bosdecreet geschrapt en deze schrapping zal met dit besluit in werking treden.

Voortaan geldt een verplichte compensatie in natura bij ontbossingen van openbare bossen (en dus ook voor ontbossingen kleiner dan 3ha)⁶. Voor privé-bossen wordt, indien de ontbosser kiest voor compensatie in natura en indien de ontboste oppervlakte 10ha of meer bedraagt, een verplichting ingevoerd om deze in één ruimtelijk aaneengesloten geheel van 10ha of aansluitend bij een bestaand bos van minimaal 5 ha te worden gerealiseerd. Financiële compensatie blijft evenwel eveneens een optie en er is geen verplichting om deze in grote blokken te realiseren.

De doelstelling van deze wijzigingen is. *“geen verdere achterstand op te bouwen inzake compensaties door elke te compenseren bos effectief te compenseren”*. De Minaraad meent dat dit, bij het uitblijven van een goed werkende financiële compensatie via het boscompensatiefonds, het best gegarandeerd wordt door een compensatie in natura (maar zie ook [14]). De Raad meent dat het momenteel niet duidelijk is of het afschaffen van de verplichting tot compensatie in natura bij ontbossingen groter dan 3 ha zal leiden tot meer financiële compensatie waarbij dit effect nog versterkt kan worden door het afschaffen van de mogelijkheid tot compensatie door derden. Bijvoorbeeld in het geval van grotere ontbossingsdossiers van privé-bossen, is het denkbaar dat een ontbosser zelf geen grond ter beschikking zal hebben om de compensatie uit te voeren, deze niet meer door een derde kan laten uitvoeren en daarom enkel voor een financiële compensatie kan kiezen. Sommige actoren in de Raad beschouwen dit als een *de facto* afname in bescherming van privé-bossen, anderen menen dat dit niet het geval is en het vooral van belang is om te komen tot een effectieve realisatie van de compensatie op terrein. Een en ander sluit aan bij de eerdere bemerking dat het moeilijk is om de consequenties van dit wijzigingsvoorstel in te schatten.

De Minaraad onderstreept daarom het belang van de gevraagde evaluatie (zie [6]). Indien hieruit blijkt dat de doorgevoerde wijzigingen niet tot leiden tot effectieve compensatie op terrein, vraagt de Raad om deze wijziging in functie van de resultaten van de gevraagde evaluatie te herbekijken.

1.4 Concrete besluitmatige aanbevelingen

[12] **Verduidelijk “het negatief advies van het agentschap” uit het Bosdecreet.** Artikel 90bis, §8, van het bosuitbreidingsdecreet bepaalt dat een vergunningverlener zelf de

⁶ Decreet, artikel 90bis, §4, 1°.

⁷ VLAAMSE REGERING (2023), p. 1.

boscompensatie dient uit te voeren indien hij “*het negatief advies van het agentschap ten aanzien van de voorgenomen ontbossing niet volgt*”. Het is voor de Raad niet duidelijk wanneer er in dit kader sprake is van een negatief advies in het kader van de door de vergunningverlenende overheid te nemen gemotiveerde beslissing zoals bepaald in artikel 8/2. De Raad vraagt daarom om dit in het besluit te verduidelijken

- [13] **Koppel terug over de resultaten van het onderzoek naar afstemming bescherming vegetaties en ontbossing op LULUCF-doelstelling.** De Minaraad verwijst zowel naar de Vlaamse klimaatstrategie 2050 (“*De vernietiging of degradatie (d.w.z. activiteiten zoals ontbossing, ontwatering, afgraven en scheuren) van koolstofrijke vegetaties (bossen, moerassen en waterrijke gebieden, en historisch permanente graslanden) wordt maximaal tegengegaan*”)⁸ als naar de Beleids- en Begrotingstoelichting Omgeving en Natuur van 12 mei 2023 (*Mogelijke pistes om het huidige beleid op vlak van de bescherming van vegetaties en ontbossing af te stemmen op de no debit-doelstelling voor de sector LULUCF [werden verkend]. In 2023 zal dit afgewerkt worden.*)⁹. De Raad vroeg in zijn advies inzake de actualisatie van het Vlaams Energie- en Klimaatplan op de hoogte te worden gehouden van de resultaten uit dit onderzoek. De Raad herhaalt hierbij deze vraag. Indien de resultaten uit dit onderzoek leiden tot bijstelling van de regelgeving, wenst de Raad hierover om advies te worden gevraagd.

Aansluitend verwijst de Raad naar de actualisatie van het Vlaams Energie- en Klimaatplan en het deel van het advies over de bescherming van waardevolle bossen. Gezien de bescherming van deze bossen nu terugvalt op de algemene regeling van artikel 90bis, herhaalt de Minaraad zijn eerdere vraag met name “*om artikel 90ter van het Bosdecreet te herbekijken met het oog op een volledige en integrale bescherming van de bestaande waardevolle bossen*”¹⁰.

- [14] **Harmoniseer de bestemmingen om boscompensatie te realiseren.** De Minaraad wijst op het verschil inzake bestemmingen wat betreft compensatie in natura¹¹ en via het boscompensatiefonds (via de projectoproepen voor het aankopen van gronden met het oog op bebossing). Het planologisch aspect kwam al vaak aan bod in adviezen met betrekking tot bosbeleid en speelt niet alleen bij boscompensatie, maar eveneens bij bosuitbreiding.

En ook in het Bosuitbreidingsplan is de notie “bestemming” één van de acht pijlers. In dit plan wordt verwezen naar een *quickscan* van Natuur en Bos dewelke aantoonde dat er nog ongeveer 26.000 ha gronden beschikbaar zijn die niet alleen de bestaande bosstructuur zouden versterken en geschikt zijn voor bebossing, maar die eveneens gelegen zijn in groene bestemmingen.¹² In het advies inzake het bosuitbreidingsdecreet van 2021 stelde de Raad voor om een opdracht uit te schrijven met betrekking tot de

⁸ VLAAMSE REGERING (2019), p. 32.

⁹ VLAAMS PARLEMENT (2023), p. 157.

¹⁰ MINARAAD (2023), p. 9.

¹¹ Art. 90bis, §4, tweede lid, 4° bepaalt dat de Vlaamse Regering nadere regels bepaalt voor de gebieden die in aanmerking komen voor compensatie in natura. Dit wordt ingevuld door artikel 4, derde lid, van het besluit en wordt via deze wijziging aangevuld met watergevoelige open ruimte gebieden.

¹² VLAAMSE REGERING (2020), .Bosuitbreidingsplan, p. 11.

beschikbaarheid van deze gronden en hierbij dieper in te gaan op de diverse redenen waarom deze niet altijd onmiddellijk bebosbaar zouden zijn. De Minaraad vroeg eveneens om betrokken te worden bij het bepalen van de scope van deze opdracht

De Minaraad meent dat een dergelijke opdracht ook nuttig zou kunnen zijn om na te gaan of een meer uniforme aanpak wat betreft bestemmingen voor alle vormen van boscompensatie (financieel en in natura) en bosuitbreiding mogelijk is. Een en ander is ook van belang inzake het vermijden van bijkomende versnippering. Eerder stelde de Minaraad hierover al dat het belangrijk is om ook in compensatiedossiers een ruimtelijke (groene bestemmingen) als beleidsmatige (realisatie instandhoudingsdoelstellingen) focus te realiseren.¹³

- [15] **Verduidelijk de bepaling over wat nodig is wanneer de vergunningverlenende overheid er niet in slaagt de compensatie te realiseren.** De Minaraad ondersteunt dat er een mechanisme werd voorzien wanneer vergunningverlenende overheden er niet in slagen om de compensaties te realiseren (art. 8/1, vierde lid). Het ontwerpbesluit bepaalt dat het ANB in deze gevallen de compensatieverplichting overneemt en de nodige gelden daarvoor kan terugvorderen van een vergunningsverlenende overheid. Het is hierbij voor de Minaraad niet duidelijk of die kosten (o.a. personeelskosten, aankoopkosten en administratieve) geplafonneerd zijn of hoe deze precies bepaald worden. Belangrijk is in elk geval dat deze de noodzakelijke compensatie ook effectief kunnen dekken.
- [16] **Over handhaving van de regelgeving.** Afsluitend meent de Raad dat het belangrijk is dat het Agentschap Natuur en Bos voldoende tijd en middelen ter beschikking heeft voor en ook investeert in de controle van de uitvoering van de compenserende bebossingen, en dat het overgaat tot handhaving wanneer de boscompensatie niet of ontoereikend wordt uitgevoerd.

¹³ MINARAAD (2021), p. 8.

Bibliografie

MINARAAD (2021), Advies 2021|021 van 16 september 2021 over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering, het Veldwetboek van 7 oktober 1886, het Bosdecreet van 13 juni 1990, het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002

MINARAAD (2022), Advies 2022|030 van 24 november 2022 over de Vlaamse uitvoering van de Vogel- en Habitatrichtlijn – advies naar aanleiding van de zes-jaarlijkse rapportage in het kader van de Vogel- en de Habitatrichtlijn

MINARAAD (2023), Advies 2023|035 van 19 oktober 2023 over de actualisering Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030. Deel LULUCF.

VLAAMS PARLEMENT (2023), Beleids- en Begrotingstoelichting Omgeving en Natuur

VLAAMSE REGERING (2019), Vlaamse klimaatstrategie 2050, VR 2019 2012 DOC.1356/2

VLAAMSE REGERING (2020), Bosuitbreidingsplan.

VLAAMSE REGERING (2023), Nota aan de Vlaamse Regering, VR 2023 2212 DOC.1950/1BIS